

ÖREBRO

Konsekvens- och behovsbedömning

2017-10-20

Bn 165/2017

Checklista med analys för att: a) identifiera konsekvenser av planen/ärendet utifrån ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv b) bedöma behovet av miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning (MKB) av planer enligt Miljöbalken och Plan- och bygglagens kriterier för betydande miljöpåverkan.

Plan/ärende:	Detaljplan för Datumstämpeln 2 m.fl. (Bettorp)
Fastighet:	Datumstämpeln 2, Bettorp 1:4, Bettorp 1:99 samt Olaus Petri 3:84
Områdesnamn:	
Församling:	
Populärnamn:	

Bedömning av handläggare/projektgrupp genomförd den 20XX-XX-XX av:	
Namn	Förvaltning
Emily Folkö	Stadsbyggnad
Magnus Karlsson	Tekniska förvaltningen
Jennie Karlsson	Miljökontoret
Bedömning granskad på MKB-möte den 20XX-XX-XX av:	
Namn	Förvaltning
Bedömning granskad av KB den 2017-11-14	
Bedömning granskad av länsstyrelsen den 20XX-XX-XX	

Stadsbyggnad, Örebro kommun

Box 33400

701 35 Örebro

Stadsbyggnadshus I

Åbylundsgatan 8 A

019-21 10 00 Servicecenter

stadsbyggnad@orebro.se

www.orebro.se

Part-financed by the European Union (European Regional Development Fund), Finnish Ministry of Environment and the partners. New Bridges project: www.urbanrural.net

Förutsättningar

Planens/ärendets syfte och huvuddrag

Beskriv det generella syftet med planen/ärendet samt de frågor som bedöms särskilt viktiga att hantera i bedömningen.

Planens syfte är att justera gällande detaljplan för att kunna tillåta utveckling av Bettorps förskola. På grund av trycket på förskoleplatser i området samt att befintligt behov av förskoleplatser tillgodoses genom att två paviljonger finns uppställda på tidsbegränsat bygglov på fastigheten önskas byggnaden ersättas av en ny förskolebyggnad i två våningar.

Särskilt viktigt att beakta är buller från riksväg 50 samt trafiksituationen kring förskolan. En bullervall finns i dagsläget i västra planområdet som tillsammans med en skogsdunge avskärmar förskolan och förskolans lekytor från riksvägen.

Planens/ärendets förutsättningar

Nulägesbeskrivning utifrån ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv.

Både i Lillån och i Bettorp finns pågående planer med att utöka antalet bostäder, vilket medför ett ökande behov av förskoleplatser. Idag finns 5 avdelningar, ca 90 barn, på förskolan som delvis inryms i två paviljonger som finns uppställda på tidsbegränsat bygglov på fastigheten. Den befintliga förskolan är därför i stort behov av att utvecklas och förskolans verksamhet önskar få permanent lösning på dagens behov av förskoleplatser, samt att på sikt kunna utöka kapaciteten med fler förskoleplatser.

Nuvarande belastning inom berört område, tex. utsläpp förorening, ohälsotal etc.

Nuvarande belastning från omgivningen, tex. utsläpp förorening, ohälsotal etc.

Nollalternativ

I dagsläget är behovet av förskoleplatser i området, samt generellt i kommunen, mycket stort och den aktuella fastigheten bedöms vara lämplig för förskoleverksamhet. Ett nollalternativ innebär att befintlig förskoleverksamhet inte kan bedrivas i samma utsträckning som idag då den delvis tillgodoses genom ett tidsbegränsat bygglov.

(Lokaliserings-)alternativ

Andra lokaliseringalternativ för förskolor i området bedöms som svåra att hitta. Det har nyligen byggts en förskola som inrymmer tio avdelningar på en fastighet ca 500 meter från området.

Påverkan på särskild grupp t.ex. barn, äldre, personer med funktionsnedsättning i förhållande till hela befolkningen

Finns någon grupp som särskilt berörs av förslaget och därför bör ges särskild möjlighet att påverka utfallet?

Ingen särskild grupp bedöms påverkas mer än någon annan.

Sammanfattande bedömning av förslagets konsekvenser och miljöpåverkan

Aspekter att bedöma		+	~	-	Kommentarer.
Viktiga mål och principer att beakta. Gemensamt för samtliga aspekter är att kommunens budget och verksamhetsplan samt översiktsplan ska följas. Viktiga perspektiv: Barn, genus och mångfald.		Positiv påverkan. Ingen MKB.	Negativ påverkan. Kan generera MKB	Betydande negativ påverkan. Genererar MKB	Beskrivning av eventuella förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik.
EKOLOGI	Mark (Örebro Miljöprogram)				Marken har under en längre tid använts för förskoleverksamhet. Inga markföroreningar har upptäckts inom området. Planförslaget bedöms inte bidra med varken negativ eller positiv påverkan.
	Vatten (Örebro vattenplan & Örebro Miljöprogram)				Planområdet tillhör Lillåns avrinningsområde. Detaljplanen bedöms inte bidra med varken negativ eller positiv påverkan.
	Luft (Örebro miljöprogram & Transportplanen)		1		Delar av de ytor som används som lekytor av förskolan utsätts för nivåer mellan 50-55 dBA ekvivalentnivå, vilket överskrider gällande rekommendationer från Boverket kring bullernivåer på förskolors friytor.
	Klimatpåverkan (Örebro miljöprogram & Transportplanen)				Planförslaget bedöms inte bidra med varken positiv eller negativ påverkan.
	Naturmiljö (Örebro miljöprogram. & Örebro Grönstruktur)	1			Planförslaget innebär att träd/skogspartier som bedömts som skyddsvärda ges skyddsbestämmelse i plankartan.
	Naturresurshushållning (Örebro Miljöprogram)	1			Planförslaget bedöms bidra till att användningen av befintlig markyta effektiviseras och minskar därmed risken för negativ miljöpåverkan på orörd mark.
EKONOMI	Materiella tillgångar (Örebro miljöprogram)				Planförslaget möjliggör förbättring av befintlig trafiklösning.
	Befolkning (Näringslivs- & arbetsmarknadspolitiskt program för Ö-o 2009-2011)	3			Planförslaget innebär möjligheter till utökad förskoleverksamhet som bedöms kunna ge möjligheter för stärkt kundunderlag för befintlig service, ökad sysselsättning, samt bidra till ökad attraktionskraft för kommunen i och

					med säkerställd/ökad tillgång till förskoleplatser.
SOCIALT	Befolkning (Medborgarnas Örebro, Invandrapolitiskt program, Folkhälsoprogrammet, Barnkonventionen, Mål för jämställdhetspolitiken.)	1			Planförslaget bidrar till att säkerställa/öka tillgång till förskoleplatser, vilket främjar barnfamiljer och eventuellt påverkar åldersstrukturen.
	Människors hälsa och livskvalitet (Medborgarnas Örebro, Invandrapolitiskt program, Folkhälsoprogrammet, Barnkonventionen, Mål för jämställdhetspolitiken.)	1			Planförslaget bidrar till barns lekmöjligheter utomhus säkerställs.
	Landskapsbild (Ö-o Miljöprogram, Ö-o gröstruktur, Kulturminnen 1974. Fornminnesregistret, pågående kulturmiljöinventering)				Planförslaget bedöms inte bidra med varken negativ eller positiv påverkan.
	Stadsbild (Ö-o miljöprogram, Ö-o Grönstruktur, Bevarandeprogram för innerstadens bebyggelse, Kulturminnen 1974, Fornminnesregistret, kulturmiljöinv.)				Planförslaget bedöms inte bidra med varken negativ eller positiv påverkan.

Resultat av bedömning

Medför förslaget betydande effekter? (Markera med X)	JA		NEJ	X
<p><i>Om JA: Beskriv direkta effekter.</i></p> <p><i>Om JA: Beskriv indirekta effekter (sekundära).</i></p> <p><i>Om JA: Beskriv successivt adderande effekter i ett större sammanhang (kumulativa effekter). Många värderingar i det gula fältet kan sammantaget bli betydande.</i></p>			<p><i>Slutsatsen av behovsbedömningen är att planens/förslagets genomförande inte bedöms innebära några betydande effekter.</i></p>	
Behövs en MKB enligt lag? (Markera med X. Fylls endast i vid fysisk planering)	JA		NEJ	X
<p><i>Om JA: Ange sakområde/-n.</i></p> <p><i>Om JA: Lokaliseringsalternativ.</i></p> <p><i>Om JA: Geografiskt påverkansområde.</i></p>			<p><i>Slutsatsen av behovsbedömningen är att planens/förslagets genomförande inte bedöms innebära några betydande effekter.</i></p>	

*rande inte bedöms innebära en sådan betydande miljö-
påverkan som avses i 6 kap
11§ Miljöbalken, MB. En
miljöbedömning, med tillhö-
rande miljökonsekvensbe-
skrivning, har därför inte
upprättats enligt kraven i 5
kap. 18§ Plan- och byggla-
gen, PBL.*

Bedömning av förslaget miljöpåverkan utifrån ett EKOLOGISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälppåfrågor för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik.</i>
Mark	Örebro Miljöprogram	Summa X=0	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Förändring av markanvänd.</i>	Påverkar/-s förslaget av: • Att natur-, park-, jord- eller skogsmark tas i anspråk?				Planförslaget innebär att mindre delar av skogspartier kan bebyggas med förskolans komplementbyggnader. De träd och skogspartier som bedömts som skyddsvärda skyddas dock i med bestämmelse i plankartan.
<i>Markföreningar</i>	• Vilka tidigare verksamheter har funnits på platsen? • Finns det markföreningar inom området? Hur påverkas dessa? • Har någon grundlig inventering/bedömning genomförts (ex. MIFO-klassning)?				Inga markföreningar har påträffats inom området enligt det MIFO-register som redovisar potentiellt förorenad mark. Norr om området har en handelsträdgård funnits. Fastigheten närmast förskoletomten (Firmastämpeln 2) har dock främst inhyst bostad och fruktträd, medan växt- och husodling bedrivits på fastigheterna längre norr ut. Verksamheten lades ner efter 1960-talet och bedöms inte ha gett upphov till några särskilt spridningsbenägna typer av markföreningar. Dessutom har omfattande markarbeten genomförts på fastigheten när förskolan byggdes och eventuella föreningar bör därmed ha grävts bort.
<i>Naturgeografi</i>	Påverkar/-s förslaget av: • Att det inom eller i närheten av planområdet finns exempelvis drumlinområde, rullstensås, moränformationer, förkastningsbrant? Hur påverkas denna/dessa (differentiera mellan planläggning och verksamhet)?				Nej
<i>Stabilitet, ras-, skred- och erosionsrisk</i>	• Finns det risk för skred, sättningsbenägenhet eller liknande? I Ö-o har de flesta skred skett utmed vattendrag och när mark belastats t.ex. av massor.				Potentiell ras- och skredrisk finns i mindre delar av västra planområdet. Riskområdena består dock av ytor som inte får förses med byggnad.

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett EKOLOGISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälpfrågor för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik.</i>
	<i>Viktiga mål och principer att beakta. Gemensamt för samtliga aspekter är att kommunens budget och verksamhetsplan samt översiktsplan ska följas Viktiga perspektiv: Barn, genus och mångfald</i>				
<i>Radon</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Finns det några identifierade radonriskområden? • Kan rödfyr använts som fyllnadsmaterial? 				Nej
Vatten	<i>Örebro vattenplan & Örebro Miljöprogram, Vattenskyddsföreskrifter</i>	Summa X=0	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Yt- och grundvattenkvalitet/nivå</i>	Påverkar/-s förslaget av: <ul style="list-style-type: none"> • yt- och grundvattenkvalitet/nivå? Ex. rullstensås, asfaltering, LOD, läckage, sårbarhet vid olyckor, enskilda avlopp. Infiltrations-, avrinnings- och dräneringsförhållanden? 				Nej
<i>Vattenskyddsområde</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ligger området inom den primära, sekundära eller tertiära zonen? Eller ligger det angränsande? • Kan det som etableras på platsen påverka vattnet negativt (t.ex. är transportintensivt, miljöfarliga verksamheter, strider mot vattenskyddsföreskrifterna)? 				Nej
<i>Översvämningsrisker</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ligger området över högsta dimensionerade nivå? 100-års vattenstånd? Hjälmarén +22,9m/+9,48m Öo höjdsyst.) • Dimensionerande vattenstånd? Hjälmarén +23,7m (+10,28m Öo höjdsyst.). • För andra sjöar gäller andra värden! 				Nej
<i>Radon</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Finns känd risk för radon i vatten? 				Nej
<i>Övr. hydrologiska aspekter</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Finns artesiskt vatten, relict saltvatten? Vilket avrinningsområde berörs? 				Planområdet tillhör avrinningsområde för Svartån.
Luft	<i>Örebro Miljöprogram & Transportplanen</i>	Summa X=0	Summa X=1	Summa X=0	
<i>Miljö kvalitets-</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Finns det risk att miljöprogrammet överskrids/ överträds? 				Nej

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett EKOLOGISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälppåfrågor för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan.</i> <i>Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan.</i> <i>Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan.</i> <i>Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik.</i>
<i>normer (MKN) - utomhusluft</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Finns det risk att MKN överskrids/överträds för bensen, PM10 eller NOx? 				
<i>Riktvärde för buller</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Klaras 55 dBA, ekvivalentnivå, för trafikbuller utanför alla fasader vid varje bostad? Om detta inte klaras: har minst hälften av alla boningsrum (vardagsrum plus sovrum) för resp. bostad en tyst sida (högst 45 dBA, ekvivalentnivå) eller åtminstone en ljuddämpad sida (högst 50 dBA, ekvivalentnivå)? • Klaras 70 dBA, maximal ljudnivå, för trafikbuller på minst en uteplats till varje bostad? 		X		<p>Området är utsatt från buller från omgivande vägar. I västra delen av planområdet finns ytor som utsätts för bullernivåer på 55-60 dBA som dygnsmedelvärde. Dessa ytor består av en bred bullervall närmast riksvägen samt en snårig och otillgänglig skogsdunge som inte används som lektyta för förskolan.</p> <p>Delar av de ytor som används som lektytor av förskolan utsätts för nivåer mellan 50-55 dBA ekvivalent nivå, vilket överskrider gällande rekommendationer från Boverket kring bullernivåer vid förskolor.</p>
<i>Lukt</i>	<p>Påverkar/-s förslaget av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innebär förslaget någon luktande industri eller verksamhet som kan påverka boende? • Finns det verksamheter i närområdet som kommer påverka boende? 				Nej
<i>Luft- och vindströmmar</i>	<p>Påverkar/-s förslaget av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att kraftiga luft- och vindströmmar skapas på boendes uteplatser och lekmiljöer? 				Nej
Klimatpåverkan	<i>Klimatplanen & Transportplanen</i>	Summa X=0	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Utsläpp – transporter</i>	<p>Påverkar/-s förslaget:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utsläppen av växthusgaser (inkl. byggfasen)? • Tillgången till kollektivtrafik (närhet och frekvens)? • Tillgången till G/C-vägar (närhet, kvalitet)? • Avstånd till service (dagligvaruhandel etc.)? • Uppnås Örebro kommuns parkeringsnorm för cykel? 				

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett EKOLOGISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälpfrågor för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik.</i>
	<ul style="list-style-type: none"> Restidkvoter (cykel/bil, kollektivtrafik/bil)? Specifika kvoter finns för tätorten! 				
<i>Utsläpp - energi</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> Utsläppen av växthusgaser (inkl. byggfasen)? Tillgången till kollektiv energiförsörjning (fjärrvärme, närvärme) Tillgången till biogas för industrin för processånga? 				Nej
Naturmiljö	<i>Örebro Miljöprogram, Örebro Grönstruktur</i>	Summa X=1	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Strandskydd (djur- och växtlivet)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Gäller strandskyddet inom området? Strandskyddet gäller 100m från varje sjö och vattendrag, både 100m upp på land och 100m ut i vattnet? 				Nej
<i>Skyddad natur</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> skyddad natur som t.ex. Natura 2000, naturreservat, biotopskydd, generellt biotopskydd (alléer, åkerholmar m.m.), naturvårdsavtal, riksintresse för naturvård nyckelbiotop? 				Nej
<i>Uttekad skyddsvärd natur</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> utpekad skyddsvärd natur: Örebro grönstruktur, sumpskog, naturvärden, våtmarker etc.? 				Nej
<i>Ekologisk känslighet</i>	<ul style="list-style-type: none"> Har någon skyddsvärd växt- eller djurart (missgynnad, hotad eller fridlyst) observerats inom området? Finns det någon identifierad värdefull livsmiljö (ex. skyddsvärda träd)? 	X			Ja. Skyddsvärda träd har identifierats i form av en askdunge i planområdets nordöstra del. Dungen ges skyddsbestämmelse i plankartan.
<i>Påverkan på grönområde</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> Att grönområden fragmenteras? Att grönområde ”naggas i kanten”? Att ”kantzonseffekter” skapas i grönområdet intill tomten (ex. träd som skymmer solen på uteplatser el. marknadsföringslägen för företag längs större vägar)? 				Nej

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett EKOLOGISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälpfrågor för att underlätta bedömning <i>Viktiga mål och principer att beakta. Gemensamt för samtliga aspekter är att kommunens budget och verksamhetsplan samt översiktsplan ska följas Viktiga perspektiv: Barn, genus och mångfald</i>	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik.</i>
	• Att det skapas barriärer för djurs möjlighet att röra sig i landskapet? Skärs grönstråk av?				
Naturresurs-hushållning	<i>Örebro Miljöprogram</i>	Summa X=1	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Ändliga naturresurser</i>	Påverkar/-s förslaget • Nyttjande av t.ex. naturgrus och olja				Nej
<i>Omfattande avfallshantering</i>	Påverkar/-s förslaget • Omfattande avfallshantering ex. askdeponi, gruvavfall m.m. (ej hushållsavfall)				Nej
<i>Överexploatering av värdefull mark</i>	Påverkar/-s förslaget: • Värdefull mark: natur-, park-, jordbruks-, skogsmark etc. Är marken så värdefull som naturresurs att den inte borde exploateras? • Balans mellan mark för grönområden & övrig mark? • Nyttjas marken effektivt?	X			Planförslaget bedöms bidra till ett mer effektivt nyttjande av marken då fler förskoleplatser möjliggörs utan att de värden som utgör en god förskolemiljö bedöms försakas.

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett EKONOMISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälppådrag för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik alternativt beskrivning per underrubrik</i>
Materiella tillgångar	Örebro miljöprogram	Summa X=1	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Infrastruktur</i>	Påverkar/-s förslaget: • tillgång till eller behov av ny infrastruktur (ex. G/C-väg, gata, VA, kollektivtrafik, fjärrvärme)?				Planområdet kommer fortsatt nyttjas för befintlig förskoleverksamhet. Den befintliga infrastrukturen bedöms ha vissa brister och kräva förbättringsåtgärder. Planförslaget innebär möjligheter att förbättra befintlig trafiksituation intill förskolan.
<i>Mark- och vattentillgångar</i>	Påverkar/-s förslaget nuvarande användning av: • ekonomiskt värdefull mark (t.ex. produktiv jordbruks eller skogsmark)? • Finns förorenad mark på platsen?				Nej
<i>Samhällsfunktion</i>	Påverkar/-s förslaget: • samhällskostnader för att nå service (t.ex. förskola, dagligvaruhandel) eller ligger den tillräckligt nära? • kostnader för behov av ny service (utbyggnad)? • stärkt kundunderlag för befintlig service?	X			Planförslaget bedöms kunna stärka kundunderlaget för befintlig service p.g.a. att den möjliggör ett ökat antal förskoleplatser.
Befolkning	Näringslivs- och arbetsmarknadspolitiskt program för Örebro 2009-2011	Summa X=3	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Sysselsättning</i>	Påverkar/-s förslaget: • möjligheterna till sysselsättning för fler? • möjligheten till arbete för kvinnor resp. män? • ungdomars möjlighet att stanna kvar i Örebro?	X			Planen bedöms kunna ge möjligheter för ökad sysselsättning p.g.a. att den möjliggör ett ökat antal förskoleplatser.
<i>Utbildning</i>	Påverkar/-s förslaget: • tillgänglighet till utbildning (utbildningslokal eller transport-möjligheter)? • ungdomars möjlighet att stanna kvar i Örebro?	X			Planförslaget möjliggör fortsatt och utökad förskoleverksamhet.
<i>Företagskli-</i>	Påverkar/-s förslaget:	X			Planförslaget bedöms bidra till ökad attraktionskraft

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett EKONOMISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälpfrågor för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik alternativt beskrivning per underrubrik</i>
<i>mat</i>	<ul style="list-style-type: none"> • möjlighet till företagsetablering i kommunen (genom ex. tillgång till tomter, infrastruktur, kollektivtrafik)? • kommunens attraktionskraft? • lokala entreprenörer, ex närproducerat byggmaterial? • omställning till grön ekonomi, t.ex. investeringar för hållbar utveckling och grön teknik? 				för kommunen i och med att den bidrar till att säkerställa/öka tillgång till förskoleplatser.
<i>Hälsoekonomi</i>	Påverkar/-s förslaget/kan åtgärden innebära att kostnader eller negativa effekter ökar/minskar gällande: <ul style="list-style-type: none"> • fysisk och psykisk hälsa? • olyckor? • skadegörelse/hot/våld? • miljörelaterade hälsoeffekter, tex. buller, radon etc? 				Nej

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett SOCIALT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälppådrag för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik</i>
Befolkning	<i>Medborgarnas Ö-o, Invandrapolitiskt program, Folkhälso- soprogr., Barnkonventionen, Mål för jämställdhetspolitiken.</i>	Summa X=1	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Befolknings- sammansätt- ning</i>	Påverkar/-s förslaget: • befolkningssammansättningen (åldersstruktur, hus- hållssammansättning, utbildning etc.) • särskilt känsliga grupper (personer med funktions- nedsättn, socialt och ekonomiskt utsatta, barn, äldre)?	X			Planförslaget bidrar till att säkerställa/öka tillgång till förskoleplatser, vilket främjar barnfamiljer och even- tuellt påverkar åldersstrukturen.
<i>Boende</i>	Påverkar/-s förslaget : • boendesegregat. ut etniskt/socioekon. perspektiv? • möjligheterna till en blandad bebyggelse (hustyper + upplåtelseform, lägenhetsstorlek) - i närområdet samt i staden som helhet? • möjlighet till kvarboende? • tillgänglighet till, från och i området samt viktiga målpunkter med olika färdmedel? • rörlighet på bostadsmarknaden? • barn och ungdomars uppväxtmiljö?				Nej
Människors hälsa & livs- kvalitet	<i>Medborgarnas Örebro, Invandrapolitiskt program, Folk- hälsoprogrammet, Barnkonventionen, Mål för jämställd- hetspolitiken, Örebro grönstruktur.</i>	Summa X=1	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Hälsa</i>	Påverkar/-s förslaget: • förutsättningarna till god hälsa på lika villkor såsom ex. ”tillgång oberoende av den sociala eller ekono- miska situationen” • livsstil och levnadsvanor relaterat till hälsa såsom t.ex närhet till motionshall/ grönområde • individers/gruppers möjligheter till val/konsumtion relaterat till hälsa såsom t.ex. placering av casino nära skola/bostadsområde.				Nej

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett SOCIALT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälppåfrågor för att underlätta bedömning	+	~	-	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång.
	<i>Viktiga mål och principer att beakta. Gemensamt för samtliga aspekter är att kommunens budget och verksamhetsplan samt översiktsplan ska följas. Viktiga perspektiv: Barn, genus och mångfald</i>	<i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	<i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	<i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	<i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik</i>
<i>Socialt liv och mötesplatser</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> • närhet/tillgång till och kvalitet på mötesplatser och uteliv för olika grupper? • förutsättningar för rörelse och folkliv i området? • finns tillgång till förenings- /gemensamhetslokaler som är utformade och tillgängliga för alla? • förutsättningar för kulturutbud? • barns lekmöjligheter utomhus? • förutsättningar för delaktighet/inflytande på ex. möjligheten att kunna påverka mötesplatsens utformning, läge "öppettider". 	X			Planförslaget bedöms bidra till barns lekmöjligheter utomhus då tillgång till friytor för lek säkerställs på skolgården.
<i>Trygghet</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> • tillgången till trygga stråk och platser? • kvinnors och mäns upplevelse av trygghet? • närhet och trygg tillgång till kollektivtrafik? • förutsättningar för folkliv/rörelse i området? • överskådlighet och orienterbarhet i området? • genererandet av tomma platser delar av dygnet? • risk för skadegörelse, hot & våld pga. att insynsfria, stängda ytor tillskapas? 				Nej
<i>Säkerhet</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> • stråk/korsningars säkerhet för olika färdmedel? • olycksrisker? • närhet till godsstråk eller väg för farligt gods? • brandrisk & framkomlighet för räddningstjänst? 				Nej
<i>Tillgänglighet, närhet och barriärer</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> • tillgängligheten till arbetsplatser samt service, såväl kommersiell som offentlig ex. lämna barn på förskola, tillgänglighet till vårdcentral, handel, träningslokaler etc. via gång-, cykel- och kollektivtrafik? • förekomst av fysiska barriärer i området? 				

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett SOCIALT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälpfrågor för att underlätta bedömning	+	~	-	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång.
	<i>Viktiga mål och principer att beakta. Gemensamt för samtliga aspekter är att kommunens budget och verksamhetsplan samt översiktsplan ska följas. Viktiga perspektiv: Barn, genus och mångfald</i>	<i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	<i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	<i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	<i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • förekomst av mentala barriärer i området såsom obehagliga, otrygga, ologiska stråk och platser? • tillgång till kollektivtrafik? • tillgång till gång- och cykelstråk? • människors val av hållbara färdmedel? • barns skolvägar och möjligheter att på egen hand ta sig till fritidsaktiviteter o.d.? • möjligheter att orientera sig och ta sig fram för personer med funktionsnedsättning? 				
<i>Friluftsliv och rekreation</i>	Påverkar/-s förslaget av: <ul style="list-style-type: none"> • förutsättningar för rekreation/friluftsliv för alla medborgargrupper? • riksintresse för friluftsliv? • strandskyddet? • Ligger planområdet inom/angr. till områden som identifierats som tysta? Innebär planen bullrande verksamhet som kan påverka tysta områden? • tillgänglighet till motionsspår/ idrottsmöjligheter? • barns tillgång till kojskogar /spontana lekplatser? • närheten till park/naturområde? Tillgången till park & naturområde/boende? Utsikt över grönområde? • grönområdets olika sociala funktioner (det vilda, artrika, stora skogen, aktivitetspark, lekvänliga, rofyllda, prydnadsparken etc.)? 				Nej
<i>Fysiska störningar - risk och hot</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> • att miljö kvalitetsnormer (MKN) för buller, luft, partiklar m.m överskrids? • hälsorisker pga. ex. höga bullernivåer, dålig luft- och vattenkvalitet, störande vibrationer, ljusförhållanden? • finns särskilt känsliga grupper i området som kan påverkas mer än andra? 				Nej

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett SOCIALT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälpfrågor för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik</i>
Landskapsbild	<i>Ö-o Miljöprogram, Ö-o grönstruktur, Kulturminnen 1974. Fornminnesregistret, pågående kulturmiljöinventering</i>	Summa X=0	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Områdets karaktär</i>	Påverkar/-s förslaget landskapstypen: <ul style="list-style-type: none"> • småbrutet landskap? • storskaligt landskap? • by- eller gårdsmiljö? • betydelsefulla utblickar eller siktlinjer av förslaget? 				Nej
<i>Kulturhistoriska värden</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> • Skyddsvärt kulturlandskap eller by-/gårdsmiljö? • Industriminnet eller minnet från annat näringsfång? • Äldre vägar, murar, alléer, plats med tradition? • Finns fornlämningar el. kulturhistoriska lämningar? • Någon utpekad riksintressant kulturmiljö? • Något byggnadsminne, kyrkomiljö/begravn.splats? 				Nej. I planområdes sydöstra del finns en känd kulturhistorisk lämning som klassas som fornlämningsliknande bildning av Riksantikvarieämbetet. Arkeolog vid Länsstyrelsen i Örebro har gjort bedömningen att lämningen inte behöver beaktas i planarbetet.
Stadsbild	<i>Ö-o miljöprogram, Ö-o Grönstruktur, Bevarandeprogram för innerstadens bebyggelse, Kulturminnen 1974, Fornminnesregistret, pågående kulturmiljöinventering</i>	Summa X=0	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Områdets karaktär</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Påverkar/-s/understödjer förslaget områdets egenskaper? Öppet/slutet, privat/offentligt, grönt/hårdgjort? • Påverkas områdets skala? • Påverkas områdets orienterbarhet ex. i sin struktur eller kvartersform? • Är det integrerat omgivningen, hur blir sambanden? 				Nej
<i>Kulturhistoriska värden</i>	Påverkar/-s förslaget <ul style="list-style-type: none"> • Kulturhistoriskt intressanta byggnader, bebyggelsemiljöer, parker, grönområden eller platser? • Industriminnet eller lämningar av annan äldre verksamhet/näringsfång? • Byggnadsminne, kyrkomiljö, begravningsplats? • Fornminnen eller kulturhistoriska lämningar? 				Nej

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett **SOCIALT** perspektiv

Aspekter att bedöma	Hjälpfrågor för att underlätta bedömning <i>Viktiga mål och principer att beakta. Gemensamt för samtliga aspekter är att kommunens budget och verksamhetsplan samt översiktsplan ska följas. Viktiga perspektiv: Barn, genus och mångfald</i>	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik</i>
	• Någon plats med tradition?				

Lagstiftning och behovsbedömningens syfte

EG-direktivet om miljöbedömningar av planer och program har införlivats i svensk lagstiftning genom ändringar bland annat plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB) den 21 juli 2004 samt genom ändringar i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) den 1 juli 2005.

Behovsbedömning är den allmänt använda benämningen på den analys som leder fram till ställningstagandet om huruvida en miljöbedömning behöver göras för planen eller inte. Kravet på att göra en miljöbedömning gäller enbart för de planer vars genomförande kan antas leda till en betydande miljöpåverkan. Behovsbedömningen ska göras utifrån kriterierna i både bilaga 2 och bilaga 4 till MKB-förordningen.

Syftet med en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas i enlighet med 6 kap. 11 § miljöbalken. Ett steg i miljöbedömningen är att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Kriterier för betydande miljöpåverkan:

Förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar - Bilaga 4

1. Planens eller programmets karaktäristiska egenskaper
I bedömningen skall särskilt beaktas i vilken utsträckning planen eller programmet
  - a) anger förutsättningarna för verksamheter eller åtgärder när det gäller plats, art, storlek och driftsförhållanden eller genom att fördela resurser,
  - b) har betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan,
  - c) har betydelse för integreringen av miljöaspekter särskilt för att främja en hållbar utveckling,
  - d) innebär miljöproblem som är relevanta för planen eller programmet, eller
  - e) har betydelse för genomförandet av gemenskapens miljölagstiftning.
2. Typen av påverkan och det område som kan antas bli påverkat
I bedömningen skall särskilt beaktas
  - a) sannolikheten, varaktigheten och frekvensen av påverkan och möjligheten att avhjälpa den,
  - b) påverkans totaleffekt,
  - c) påverkans gränsöverskridande art,
  - d) riskerna för människors hälsa eller för miljön,
  - e) påverkans storlek och fysiska omfattning,
  - f) vilken betydelse och sårbarhet som det påverkade området har på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, kulturarvet eller speciella särdrag i naturen, och
  - g) påverkan på områden eller natur som har erkänd nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. Förordning (2005:356).

Politiska mål och konsekvensbedömningar

Förutom lagstiftning skall i denna bedömning också övergripande politiska mål att beakta.

Övergripande lokala mål att beakta:

Finns publicerade på kommunens interna webbplats iOR, exempelvis kommunens budget och plan ("Övergripande strategier och budget", ÖSB) samt översiktsplan.

Programnämnd samhällsbyggnad har i beslut 2009-02-03 också prioriterat Örebro Miljöprogram, Örebro Grönstruktur, Transportplanen samt Vattenplanen för sitt verksamhetsområde.

Nationella mål att beakta:

Mål för *folkhälsopolitiken*: Skapa samhälliga förutsättningar till god hälsa på lika villkor för hela befolkningen

Mål för *barnpolitiken*: Barn och unga ska respekteras, ges möjlighet till utveckling och trygghet samt delaktighet och inflytande.

Mål för *jämställdhetspolitiken*: Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv.

Mål för *integrationspolitiken*: Lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.

Lathund

1. Processen

Tanken med checklisten är att den ska göras i ett tidigt skede av plan-/ärendeprocessen, tillsammans med andra kompetenser. Tanken är också att dokumentet ska vara processinriktad, dvs. om du kan se en potentiell påverkan ska du försöka göra anpassningar i förslaget för att sedan kunna revidera bedömningen i checklisten. Sådana anpassningar ska också dokumenteras. Checklisten är framförallt utformad för att fyllas i vid dator.

2. Uppbyggnad

2.1 De olika avsnitten

Checklisten är uppbyggt efter de **tre hållbarhetsaspekterna** – ekologiskt (gröna fält), ekonomiskt (blå fält) och socialt hållbar utveckling (rosa fält), **ett avsnitt för respektive aspekt**.

- **Försättsblad** med illustration och uppgifter om aktuellt ärende/plan.
- Beskrivning av **förutsättningar** för planen/ärendet.
- **Sammanfattning** av bedömningarna som gjorts under respektive aspekt. Här kan du även summera de kryss du markerat i den detaljerade bedömningen.
- **Resultat** av bedömningen.
- **Detaljerade bedömningar** för respektive aspekt.
- Beskrivning av **mål och syfte**.
- Denna **lathund**.

2.2 Ifyllnad av checklisten

Förklaringen av uppbyggnaden av checklisten följer kolumnordningen.

- I **Aspekter att bedöma** listas i **fetstil** de aspekter som lagtexten (PBL och Miljöbalken) anger ska bedömas i behovsbedömningen. I *kursiv stil* listas vår tolkning av lagtexten – dvs. ett tydliggörande av vad som ska bedömas. I **Hjälppådrag för att underlätta bedömningen** hittar du i *kursiv stil* de kommunala måldokument som bedömningen bör svara mot. Ett antal hjälpfrågor finns sedan listade till hjälp för att tydliggöra vad aspekten innebär, inte minst inom fysisk planering. Frågorna är tänkta att hjälpa dig i vad det du ska bedöma.

- Sedan följer själva **värderingen**, listat i **grönt, gult och rött**. Sätt kryss i den bedömning du/arbetsgruppen gör. **Grönt**: bedömningen görs att påverkan är positiv. **Gult**: förslaget innebär en negativ påverkan, men inte så pass stor att det krävs en MKB enligt lag. Ett kryss i den gula kolumnen innebär att konsekvensen bör föras in och redogöras för i planbeskrivningen om det gäller en fysisk plan. Om det blir många kryss i det gula fältet kan det **sammantaget** generera en MKB (kumulativ effekt). **Rött**: kryssas i när bedömningen görs att förslaget innebär en betydande negativ påverkan dvs. en MKB ska tas fram. (Om aspekten inte är aktuell, t.ex. om kulturlämnning inte finns i området, sätts inget kryss i värderingsfältet och i kommentarsfältet anges "ej relevant".)
- **Kommentarer. Beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen under arbetets gång**. Här finns ett tomt fält där du kommenterar det som behövs för att förtydliga värderingen. Här kan du också lista de förändringar som behovsbedömningen kan ha genererat. Här kan man välja att kommentera ett helt avsnitt under den fetstilta rubriken eller varje delavsnitt för sig. Belys gärna konsekvenserna på både kort och lång sikt.

3. Hjälpmedel

Kartskikt för att underlätta bedömningen finns sedan tidigare för att bedöma ekologiska aspekter. En särskild webbkarta utarbetas för behovsbedömning: <http://zora.orebro.se/intramap2/> I dagsläget utgörs är denna inte fullständig. Strukturen i kartan följer checklisten. Kartskikten för de sociala aspekterna är indelade enligt NYKO 3, en indelning på stadsdelsnivå. De siffror du ser för befolkning o.d. måste därför relateras till hur området ser ut. Är halva området täckt av skog har det betydelse för hur befolkningen är spridd samt hur man ska tolka procentandelar.

4. Utskriftsinformation

Inför presentation för politiker o.d. kan du behöva skriva ut checklisten. Genom checklistans uppbyggnad kan du välja att bara skriva ut försättsblad, förutsättningar, sammanfattning och resultat. Den detaljerade bedömningen kan med fördel presenteras digitalt vid eventuell föredragning, alternativt skrivas ut då särskilda motiv finns. De sista avsnitten, mål och syfte och lathunden, skrivs aldrig ut.